

کتابخانه ابوالضیا

739

تضرعات سنان پاشا

اوجنچی طبعی

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک رخصتیلہ

مرحق طابعکدر

قسطنطنیہ

۱۳۰۹

مطبعہ ابوالضیا

سنان پاشانك «تضرّعات» ناميله تدوين ايتمش
اولدينى بواثر گزين، لسانمزده اويولده موجود اولان
مؤلفاتك خاتمه سيدر .

واقعا اثر (نثر مرسل) طرزنده واوزمان
ادباسنك اعتيادنجه قافيه جولق واصلاح پرورلك
يولنده يازلمش ايسه ده مؤلف حضرتلرينك ترتيب-
تصوّر و انسجام خطايبانده اختيار ايتديكى حكمت-
نظر اعتباريله امثالى نادر گوريلان آثار قلميه دندر.
كتاب مجوثر غنهك بر ايكي فقره سنى مقدّمه
نمونه ادبياته نقل ايلمش ايدك. فقط خزينه عرفان-
ملتى بوتحفه گران قيمتدن محروم ايتمگى روا گورمده-
يگمزدن خطايبات و تضرعاتندن اڭ مەملرني جمع
ايله كتابخانه من صرە سنده نشرينى مناسب گوردك.

سنان پاشا، فاتح طرفندن ایلک دفعه استانبول
 قاضیسی نصب اولنان مشهور حضر بگک اوغلی درکه،
 پدرینک وفاتنده یگر می یاشنده ایدی. فقط مفطور
 اولدینی عرفان و فطانتک یاردمیله گرك شرعیات
 و ادبیاتده و گرك منطقیات و حکمیاتده خارق العاده بر
 احاطه یی حازر اولدیغندن ندیم خالصق پایه عالیسیله
 فاتح سلطان محمد کندیسینه معلم نصب ایلش ایدی .
 سنان پاشا، اوائل تحصیلنده فلسفیات ایله
 اشتغالدن پک زیاده ذوق آلمش ایدی. پدری ایسه
 مشار الیهک بو اشتغاله مانع اولمق استر واکثریا
 کندیسيله مباحثه سنده ایراد ایتدیگی شکوکی مغا-
 لطه یه و سرد ایتدیگی اعتراضاتی عدم عقیده یه
 عطف ایله اظهار انفعال ایدرک « سن و همیاتکه
 مغلوب و خیالات و اوهام ایله معیوبسک » دیر ایدی.
 حتی برگون پدریله طعام ایدرکن یینه بحثه گیریشور لر.
 سنان پاشا اعتیادینی بوزمیه رق مسلك شکوکی التزام

ایدر . حضر بك ايسه بو حالنه ينه حدت ايدر ك
 «سنان! سن بر حده واصل اولدك كه، اورته ده طوران
 سخنك باقر اوليشنده بيله كنديكي شهه دن قورتاره-
 مازسك» ديمش و مشار اليه ايسه «طوغرى سويليور-
 سكر ! فى الحقيقه بونك باقر اولديغنه قبل التحليل
 حكم ايتك قابل دكلدر . بو بابده التزام شك ايسه
 البته تصديقدن اهندر . » جوانى ويرمى اوزرينه
 حضر بك سخنى قالديروب باشنه اورمشدر .

§

مشهور على قوشجى استانبوله گلايگى صرده ده
 فاتح مرحوم، سنان پاشاي كنديسندن علوم رياضيه
 تحصيلنه تشويق بيورمش ايدى . مشار اليه دخى
 شاگردان عرفانندن ملا لطفى ي علامه مشار اليه ك
 نزدينه گوندره رك رياضياتدن درس آديرر وعود-
 تنده لطفى يه آديغى درسى تقرير ايتديرر ايدى .
 بو طريقه رياضياتى كافه غوامضيله احاطه يه موفق

اولدی . حتی مشهور قاضی زاده نیک (چمنی) یه
اولان شرحه تحریر ایتدیگی حواشی ایله مکتوبات
ریاضیه سنی میدانه قویدیغندن، حاوی اولدیغی دقیق
ریاضیه علی قوشچینیک بیله حیرتی موجب اولدی .

پادشاه عرفان پناه حضرتلری ایسه مصاحب
ومدرسینک ابراز ایتدیگی مآثر کالاتدن بالطبع محظوظ
اولمیرله مشار الیهی وزارت عظمی مسندیله تبجیل
ایتمکله برابر مصاحبک نامنی مستشار سلطانی
عنوانه تحویل بیوردیلر .

بوتلطف و توجیه ۸۷۹ سنه هجریه سننده واقع
اولمش ایدی . بر سنه صکره هر نه دن طولای ایسه
عزل و حبس ایله دوچار نکال اولدی .

فرط اقبالک خطر دن خالی اولمیدیغنه مشار الیهک
عاقبت حالی بر دلیل تاریخی اوله رق ایراد ایدیله بیلور .
سنان پاشانک فاتح گبی بر جامع کالات ایله مأمور

اولديغى مذاكره عاليه خدمتى مشاوره سياسيه ده بولنه.
 جق مرتبه لره قدر گوتوره بيلديگى پيش نظره آلنور.
 سه كنديسنك جدا بر نادره دوران و بزم پادشاهيده
 مصاحبت و مشورت ايچون اقتضا ايدن اوصاف و سجا.
 ياني حاز اولديغنه حكم ايتك ضروريدر. يا بو حالده
 اويله بر صاحب در ايتدن پادشاهنى گوجنديره جك
 افعال صدورينه نصل احتمال ويريله بيلور ؟

سنان پاشانك غضب پادشاهى يي موجب اولان
 افعالنك نه دن عبارت بولنديغنى هيچ بر تاريخده
 گوره مدك . او عصر ك رجال علميه و ادبيه سنى ضبط
 ايدن شقايقده ايسه يالگوز شو فقره يي گوريورز :
 « ۸۸۱ سنه سنده پادشاه حضرت تالرينك سنان پاشا
 ايله مابينلرنده عزل ايجاب ايدر بر قصه واهيه واهيه
 واقع اولمغين وزارتدن عزل ايدوب حبس ايلدى »
 بعده « سفرى حصار ك قاضيلغنى و مدرسه سنى آكا
 ويروب رياست حكم و حكومت قضايى و سيادت

درس افاده و افاده‌بی اول جامع فنون متنوعه و مجمع
علوم متفرعه‌یه توجیه ایلدی «

§

فاتحک وفاتنه قدر سنان پاشا مسند مذکورده
دوام ایدرک، بایزید ثانینک جلوسنی متعاقب یومی
یوز آچه وظیفه ایلله ادرنده دارالحديث مدرسه‌سینه
تحويل ایلدی. مؤخرأ پادشاه مشارالیه‌دن استعفا‌ی
خدمت ایتمله وظیفه مخصوصه‌سی اولان یوز آچه
یومیه ایلله تقاعد بیورلادی. فقط بر سینه صکره
طرف هایوندن عهده‌سینه گلیولی سنجاغی توجیه
بیورلمغه اوچ سینه امتداد ایدن بو مأموریتنده او
حوالینک عمارتی موجب اوله‌جق تأسیسات نافعه‌یه
بذل مجهود ایلدی.

ولادتی ۸۴۱ سنه‌سی رجبینک اون آلتیسنده،
وفاتی ۸۹۱ صفرینک یگریمی دردنجی گونی اقشاد-
منده‌در. وفاتندن براز اول مآذونا استانبوله

گلمش ایدی . بوجهتله ارتحالی استانبولده واقع
اولدیغندن بهاریه سمتنه دفن ایدلدی .

سنان پاشانك سخاده اودرجه لرده افراطی وار
ایدی که حین وفاتنده غسلی ایچون اقتضا ایدن
صوبی ایصتمغه اوطون پاره سی بولنه مامشدر . مشار
الیهك تضرعاتندن بشقه شرح مواقف اوزرینه سید
شریفه تعریضی حاوی بیوجك بر رساله سی ، قصص
انبیایه متعلق بر تالیفی ، چغینی یه حاشیه سی و علوم
متنوعه دن باحث رساله لری واردر .

للطابع

تضرّعات سنان پاشا

تحمیدات

حمدنا محدود و ثنائی نامعدود اول حضرتّه سزا-
وارد درکه ، هر ذرّه موجود و هر داخل دائره وجود
اول حضرتك وجوب وجودینه دلیل قاطع در .
و منت بی قیاس و شکر و سپاس شول جنابه نثار درکه ،
ترتیب مكوّنات و نظام موجودات اول جنابك
و حدانیت ذاته برهان ساطع در .

§

بر سلطاندرکه ، جمیع عالم سلطنته سلطان قایم ،
بر سبحاندرکه ، هر موجود تسبیحنه قوی و دائم . بر ملك
درکه عالم ملك و ملكوت مملكتندن بر حبه ، بر پاد-
شاهد درکه ، صحن سرای عزتنده عرش و سماوات
بر قبه . بر مبدع درکه ، عدم خزانه ابداعیدر . بر

موجد در که، یوقلق وسیلهٔ اختراعیدر. عقل دور بین
افق دزوۀ کالنی گورده من. وهم تیز پردامن سرادق-
جلاله ایره من.

نسر طائر خاطر انسانی، که هر وقت موجودات
علوی و سفلی شکار مقلب و منقاد در؛ بر نفس ربوبیتی
هواسنده بر آچوب او چه ماز. و طاوس عقل و فیکرت-
آدمی که، روز شب فضای ملکوت و صحرای جبروتنده
جلوه ساز در؛ بر قدم الوهیتی ساحه سنده سیاحت
ایده من. عقول مفارقه که، الطف مخلوقات و اکمل
موجودات در؛ لطف و کالی صفتارینک احصا سنده
متحیر و بی هوش، نفوس ناطقه که، وسایط عالم ارواح
و وسایل معالم اشباح در؛ عزت و جلالی گوینک
فنا سنده واله و مد هوش! کر و بیون که، کائناته، سرور
موجوداته مهترک کلاهی باشارینه قونمشدر؛ آنک
قوللنی کمرنی جان میاننده باغلامشدر در. و روحانیون که،
علاقی ارتباطات جسمانی و قیود سلاسل هیولانیدن

آزاده لردر . آنک رقیتی طوقنی وجودلری حیدینه
طاقش لردر .

ثواقب نجوم و کواکب رجوم که ، مناکب مراکب
افلاکه سوار اولمش لردر ؛ شوکت و عظمتی نطعنده
برقاج خور و ضعیفچه پیاده لردر . موالید سفلی و نتایج
عنصری که ، سجن طبیعتده قید شش جهت ایله
محصور لردر ؛ جلال و قهری زندانده بر نیچه محبوس
افتاده لردر .

خطابیات

علیم سئک علمکه غایت یوق . قدیر سئک قدر تکه
نهایت یوق . قدیم سئک عقول متقدمین و متأخرین
دائرة قدمکه قدم باصه ماز . حکیم سئک حکمای اولین
و آخرین حکمتک معرفتدن دم اوره ماز . بر
معشوق سئک که ، عشقک هوا سنده فلک کمر چرخه گروب
اوینار . بر محبوب سئک که ، شوقک دردندن بتون کون

آسیای چرخ اینک لر. بر حاکمست که، قضاوت محکمه سنده
 عقل کل کاتب امین، بر حافظست که خفطنست
 خزانه سنده بر نقطه کتاب مبین. قادرست که،
 قدرتگی تحریرده قلم اعلی عاقر، عالمست که، معلو-
 ماتک احاطه سنده لوح معلی قاصر. رحیمست
 دارین، نسیم رحمتدن بر نفجه، کریمست عالمین
 کرمک دگزندن بر قطره.

قهارست که جلالک سطوتیه هر موجود مقهور.
 رحمانست که، جمالک تجلاسیله هر ذره مسرور.
 سمیعست سمعکه آلت یوق. بصیرست بصرکه آفت
 یوق. مدیرست ارادتکه علت یوق. خالقست که،
 مخلوقکه نهایت یوق. جوادست که بخششکه غرض
 یوق. حیست حیاتکه مرض یوق. قیومست
 عالم سنکله قائم. فیاضست جهان فیضکله دائم.
 وهابست که، کمینه بخششک وارق. رزاقست که،
 خزینه گده یوق یوقلق. وارثست که، اول دخی

سن مالک، باقیسک که، باقیسی جمله هالک، واجبسک که،
 ذاتککه واجب یوق. صاحبسک که، درگاهککه حاجب
 یوق. کبیرسک کبرک اضافی دگل. صادقسک وعدک
 خلافی دگل. ستارسک عاصیلرک گناهنی، مجیبسک
 مظلوملرک آهنی. قاضیسک یالوارانک حاجاتی،
 سمیعسک هر فقیرک مناجاتی. کافیسک هر مهممی،
 دافعسک هر ملیتی. جبارسک کیمسه ناک سکا جبری
 یوق. قهارسک قهرکده لطف چوق. قابضسک
 بسطکده غرور ایدنی. باسطسک قبضکده شکر
 ایلینی. خافضسک ترفع اهلنی. رافعسک تواضع
 ایلینی. مذلسک متعززلری، معززسک متذلللری،
 والیسک ملکتنکده، متعالیسک عزتکده. بدیعسک
 ابداعککه نظیر و مثال گرکز، مبدعسک اختراعککه
 صورت و تمثال گرکز، عالمسک علم قدیمک کلی
 و جزوی بی محیط. لطیفسک لطف عمیمک مرکبه
 و بسیطه بسیط.

سابقه سالار جهان قدم
 مرسله پیوند کلوی قلم
 لعل طراز کمر آفتاب
 حله کری خاک وحلی بند آب
 پرورش آموز درون پروران
 روزی برارنده روزی خوران
 داغ نه ناصیه داران پاک
 تاجده تخت نشینان خاک
 خام کنی بخته تدیرها
 عذر پزیرنده تقصیرها
 دیده کف کوردلان خیال
 سرمه کش دیده واران کمال
 پرده کش جلوه گران نیاز
 جلوه گر پرده نشینان راز
 مونس اندیشه بیچارگان
 خانه برانداز ستمکارگان

بنجره ساز حرم شیش دری

نقش طراز طبق چنبری

مجمره گردان نسیم بهار

لحظه سوز چمن گلهزار

رنك زر واحمری آفتاب

نافه کشای نفس مشک تاب

چهره نمای مه خورشید روی

غالیه سای شب زنجیره موی

گوهر کان کرم کن فکان

غرقة بحر نعمی انس و جان

سکه حکمك متغیر دگل

عرصة ملکك متقدر دگل

جمله جهان فانی بقابس آنك

ملك تعالى و تقدس آنك

چرخه روش قطبه ثبات اول ویرر

جانه صفا روحه حیات اول ویرر

غایت مقصود و امانی دل
 واقف اسرار نهانی دل
 جلوه ده شاهد گمروی مهر
 مشعل افروز رواق سپهر
 جوی دله آب روان اول ویرر
 درج تنه گوهر جان اول ویرر
 قدرتی اولمایدی اگر رهنمون
 کافله برلشمنز ایدی حرف نون
 گنج اودر باقیسی ویرانه سی
 شمع اودر جمله سی پروانه سی

واحدسك سرادقات لم یزلیده فردانیتله
 موصوف، احدسن سریر لایزالیده وحدانیتله
 معروف . فردسك صمد لم یلد و لم یولد و لم یکن له
 کفوآ احد .

مناجات

جهان پادشاه خدای سنک
 اذل تا ابد پادشای سنک
 سن اولدک خداوند بالا و بیست
 وجودگله اولدی نه وار ایسه هست
 ویرر وحدتگدن خبر کائنات
 رواندر نسیمگله آب حیات
 نه ساگه عدیل ونه ساگه علل
 مغیث الوری خالق لم یزل
 خدایا سگادر بو شاهلق سزرا
 که یانگده جمله شهنشه گدا
 قیوگده بیتر حاجت مورومار
 دمگله یانار شعله نورونار
 عنادل رخگله ترنم سرا
 گلی لطفک ایلر تبسم نما

دگلسک جهانده جهانہ طاق
دگلسک مکانه مکانه طلق

الها، ملکا، پادشاها ! سن اول اول سک، که
سکا ابتدا یوق. سن اول آخر سک، که سکا انتها یوق.
سن اول ظاهر سک، که کیمسه نه ایدوگک یلمز،
سن اول باطن سک، که کیمسه دن گیزلنمز. بر حی سن که
عالمک حیاتی سندن اولور. بر قیوم سک، که جمیع محتاج
حاجاتی سنده بولور. بر جبار سک، که « انا جعلنا
فی اعناقهم اغلالاً » زنجیرله جبار لرك بوینی باغلا-
مشسک در. بر قهار سک، که « وقطعنا منه آلتین »
تیغیله قاهر لرك جان طمرلرینی کسمش سک در .
بر سبوح و قدّوس سک، که تسبیحک ایچون هزاران
هزار جواهر زواهر ارواح مجرّده معارج علوی
وَ طارم بالا وَ سَمَوَاتِ اعْلَادِه موج موج، فوج فوج
بجر تسبیحکده سایج وَ جهان تقدیسکده سایج اولوب
صبوحلری « نحن نسبح بحمّدک » غبوقلری
« وَ تقدّس لک »

برو احد و احدسك، كه تو حيدك ايجون هر ذرّه بر
 و قطره بحر، لسان حال و دلالت احوال ايله بلبل
 گويا اولوب « لا اله الا الله وحده لا شريك له،
 له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير » ديزلر.

خطايات

اي ملك عّلام! وای مالک اذمه انام! سن
 اول موجودسك، كه گل رخساری اكمام ارحامده
 تقدیر گله پیدا ایلرسك! و سن اول مبدعسك، كه
 رخسار گلی ارحام اكمامده تدبیر گله هویدا ایلرسك!
 سن اول حكیمسك، كه تركسك گوزلرینی تركس
 گوزلیر گبی حكمتك آتاریله ییذا ایلرسك! سن
 اول کریمسك، كه سوسنك زبانی سوسن زبانیلر گبی
 نعمتك اذکاريله گویا ایلرسك! سن اول محبوبسك، كه
 بلبل زبان، گلبن نهال انسانده شوقك نواسیله نغمه ساز
 و خوش آرائق ایدر: و سن اول معشوقسك، كه زبان
 بلبل نهال گلبن بوستانده عشقك هوا سنه ترنم گوی

و داستان سرالقی ایدر ! سن اول علیمسک، که آینه
 معرفتکده اسرار نهانی و مغیبات دوجاهانی چهره روز
 روشن گبی لایحدر. و سن اول رحیمسک، که نسیم
 رحمتک دماغ جان انس و جان و مشام ارواح عالمیانده
 رایحه عنبر اشهب گبی فایحدر. سن اول جوادسک، که
 سؤال سائلان آسمان و زمین و افاضه مواهب
 موجودات عالمین تکرر ایام و تعاقب شهور و اعوام
 ایله نعمتک خزانه سندن بر ذره قدر اکسلز ! و سن
 اول غفورسک، که عفو جمیع جرایم بندگان و محو
 جمله تقصیرات گنهکاران هر نه قدر، که بیعد و بی انتها
 و هر نه مقدار. که لایعد و لایحصی اولا، مغفرتک
 بخرندن بر قطره یه نقصان گتور من .

الهی سن اول قادر قدیم و صانع حکیمسک، که
 ازل آزالده جلالیب استار صفات و حجب احدیت
 ذات ایله مستور اولمش بر کنز محفی ایکن دیله دک، که
 خزینه انعام و سخا آچیلوب و ابر ایجاد و رحمت
 صاچیلوب خرشید چرخ لم یزل مشرق ازلدن طالع

وَفِيضُ انوارِ قدمِ عرصهٔ ابدده لَامِعٌ، اشعهٔ لوامعِ-
 ذاتِ، دريچهٔ سرایِ وجودِ دَن، وَشَعشَعَةُ عَكُوسِ اشراقاتِ
 سطحِ دریایِ جودِ دَن عَدَمِ اَقْلَمِ نَكَ اِچْئَنده مِنْبَسَطِ
 وَاِلَاحِ وَيَوْقُلِقِ آيِنه سَنَكِ يَوْزَنده جَلِي وَوَاضِحِ اَوَلا.
 یعنی دیله دَن که جَمالِ بِي مِثَالِکِ شَاهِدِی ظَاهِرِ
 وَمَجَلِّی وَکَمالِ بِي نِهائِتِکِ شَاهِدِی رُوشَن وَهُویدا
 اَوَلْمَغْیُجُونِ جِهانی بر صورتِ تَلوینده بر نقشِ عَجیبِ
 رِسمِ وَکازِ گاهِ اِیْجَادِ تَکْوینده بر غَرِیبِ طَلِسمِ ایدا
 ایدِه سَنَكِ، که «کَنْزاً مَخْفِیاً فَاحِیْبَتِ اِنِ اَعْرَفِ فَخَلَقْتَ-
 الْخَلْقَ لَانِ اَعْرَفَ» پس، یدِ قَدَرَتِ قَاهِرِه، وَیَمِینِ
 حَکْمَتِ بَاهِرِه که ارادتِ قَلَمِیِ آلُوبِ لُوحِ اَبْداعِ
 وَتَحْتَهٗ اِخْتِراعده جَمیعِ مَکُوناتِ سَابِقِه وَلاحِقِه نَنکِ
 سَوادِ عَدَمِ دَن بَیاضِ وَجودِه گِلَه جَنکِ صُورَتِ حَالِیِ
 وَکَیْفِیَّتِ اِحوالیِ بر اِسلُوبِه تَصْویْرِ وَبَرِ مِثَالِه تَحْرِیرِ
 اِیتِدَنکِ، که وَقتِ اِیْجَادِ دَن اَبْدالاً بَادِه دَگِینِ هَرِ مَوْجُودِ
 اَوَلِ وَجودِ تَقْدِیرِه مِطابِقِ وَهَرِ صُورَتِ اَوَلِ مِثَالِه
 مَوْافِقِ، هَرِ جَزْءُ نَنکِ صُورَتِی عِلْمِ کُنْدِه کَأَنَّ وَهَرِ ذَرَّهٔ نَنکِ

مثالی اول لوحده کامن، بر احدک زهره سی یوق، که
آند بر حرف آتیره و بر کیمسه نك قدرت یوق که آندن
بر نقطه قالدیره !

سن اول حاکم ازل و قاضی لایزال سك، که قدم
اقلینده هنوز بر مخلوق پیدا و قضاك محکمه سنده هنوز
بر ممکن هویدا دگلکن شواهد علمیّه و بینات
حکمیّه گله اجرام اثیریّه علویّه عناصر عدیده سفلیّه
تزوید و نکاح ایتدک، که تقدیر سبحانی و تدبیر رحمانی
سبیلله جهان صورتده و عالم شهادتده اول آباء کرامک
بوامهات عظامیله ازدواج و ساططیله جری عادت-
حق و قانون نظام خلق اوزرینه برده رحم عدمدن
موالید نلته ظهورده گله کم هر مولود، کندی استعدادی
لسانیله تسبیح و تمجیدده و هر موجود کندی حالی زبانیله
تقدیس و توحیدده اولاً ! هر صورت سنی گوسترمک
ایچون بر بهانه، و هر مرآتده سندن بر نشانه، هر
تعینده بر یوزدن لطف و کمال، و هر شخصده بر درلو
تجلی جمال، هر ذرّده وحدانیتک بر بینة قاطعه،

وهر ممکنده قدرتک بر حجت ساطعه ظاهر اولاً .
 « ففی کلّ شیء له آیتة ندلّ علی انه واحد »

§

الهی ! ای پادشاه عالم و موجد جن و آدم !
 ای صانع دانا ! وای فاعل توانا ! وای مظهر بدایع
 حکم ! وای مبدع لوح و قلم ! ای خالق نار و نور !
 وای رزاق مار و مور ! ای کشاینده ابواب رحمت !
 وای نماینده اسباب مغفرت ! ای مبدیّ معید !
 ای قاهر جبار عنید !

ای برارنده مه و خورشید !
 نقش بند جهان یم امید !
 بی قلم صورت بدیع ایتدک !
 بی ستون خیمه رفیع ایتدک !
 مایه بخش عقول اولی سگ
 فاطر صورت هیولاسگ .
 ذات بیچونکه بدایت یوق
 پادشاهلیغکه نهایت یوق .

سن اول ملکسک، کہ ملکوتکے عزل یوق،
 و سن اول عزیزسک، کہ عزتکے ذلت یوق . سن
 اول سلطانسک، کہ سلطنتکے خیل وحشم گر کمز .
 و سن اول پادساہسک، کہ شہلگکے جترو علم گر کمز .
 سن اول قہّارسک، کہ سطوات قرکئی اوروب
 « لمن الملك اليوم ؟ » دیدیگک وقت زوایای علوی
 وسفلیدن بر احدک جوابہ طاقی اولماز ! ینہ جلال
 احدیتکلمہ « لله الواحد القہّار ! » دیہ جواب
 ویردیگکدہ کیمسہنک معارضہید استطاعتی اولماز .
 ہانی اول لاف جباری و مباحات جہانداری ایدنلر،
 نیچون اول گوندہ اول لافدن دم اورمازلر؟
 و ہانی اول دعوای حشمت و جاہ و تمدّح رفعت بارگاہ
 ایدنلر، نیچون اول دمدمہ اول دعوایہ قدم باصمازلر؟ ..
 سن اول قدّوسسک، کہ ذات مقدّسک تقدیس
 مقدّسان و تسبیح مسجاندن بی نیازدر، کہ « ان احسنتم
 فلکم جمالہ وان اساتم فلکم وبالہ » و سن اول
 واحدسک، کہ سرّ احدیت و حقیقت صمدیتک توحید

پاكان و شرك بى باكاندن منزهدر، كه «حقیقة الصمدية
 منزہ عن جمالكم و وبالكم» الہی سن اول کریم-
 سئ، كه مشارب كرمك ذاخر وصافى و سن اول
 منع سئ، كه رواتب نعمك وافر و وافی ! بلقیس-
 سباء سما، كه چرخ ممرّد قواریر قصر میناده طورر؛
 بنده درگاه قدرت عجیبكدر ! و قنديل مرصع
 پر ضیا، كه طارق محراب پیروزة فلك معلاده یانار
 شعله انوار حكمت غریبكدر ! طارم قبة بالا
 و عرصه ساحة یتى وجودك نوريله روسن اولمشدر.
 هفت صفة گلستان علویات و چار كوشه بستان
 سفلیات، رحمتك آثاريله گلشن اولمشدر . غیب
 خزینه لرینك آچلمسى قبضة قدرتكد و گزلى سرلرك
 طویللى دست ارادتكد ! هر همت، كه نفسده اول
 وهر نیت، كه گوگلد و بولونا علم قدیمكد جمله سى
 موجود، و كتاب مبینكد جمیع معدود ! هر دانه، كه
 حبوبات بسیط خاكدن مکتوم اول، وهر نقش كه
 زوایای محیط افلاكده مرقوم اول، هر ذره سى

دائرة علمکده داخل و هر نقطه سینه محیط حکمتک
شامل ! سواد سرمه دیده آهوان صحرا و بیاض
گوهر دندان ماهیان دریا، دریای علمکده قونلشدر.
« و يعلم مافی البرّ والبحر » و برك رزان فصل خزان
و شکوفه هرباغ و بوستان، کتابکده یازلمشدر که
« و ماتسقط من ورقة الا يعلمها ولا حبة فی ظلمات -
الارض ولا رطب ولا يابس الا فی کتاب مبین »
هررق ورق خضرا، که درختدن جدا اول
بیلورسک. که اینجه یهدك قاچ کره دونر. و هانگی
یوزی اوزره یره اینر ! اول یرده قورر گیدرمی؟
و یا بر حیوان آنی یوتارمی؟ اول حیوان آکامی
گتسه گرك و یا اول ورق حیوانه می وارسه گرك،
اول حیوان عالمده موجود میدر؛ یوخسه هنوز کتم
عدمده مفقود میدر؟ مشرقده می اولسه گرك،
مغربده می! کیجه می ییسه گرك، یوخسه گوندوزمی،
آنک تنندنه اثر ایتسه گرك جمله سنی ازاده بیلورسک!

وَ عَلَّمَكَ دَوَّارِ دَر: آنک اوز رنده طور رسک! نه بیلدیگکه
احتمال زوال وار، وَ نه عَلَّمَكَ تَغِیر وَ انْتِقَالَ وار!
الهی! سن اول عالم اسرار و ابد وَ گِردار
هَر نیک و بد سَک، که هر نه جزوئی که خیالات او هامه
گلور وَ هر نه کَلّی، که عقول افهامده بیلنور؛ جمله سنه
عالم سَک؛ وَ دیله دیگک گبی حاکم سَک! هر مولود
آنا رحمنه دوشر؛ از لده بیلور سَک، که ذکر می یوخسه
خنی! خوبمی اولور یوخسه زشت، اهل دوزحمی
اولور یوخسه اهل بهشت! عاقلمی اولور یا دیوانه،
آشنای اولور یا بیگانه! عالمی اولور یوخسه جاهل،
ناقصمی اولور یوخسه کامل، غنیمی اولور یوقسه فقیر،
شریفمی اولور یوخسه حقیر، عمری طویللی اولور
یا قصیر، جسمی کیرمی اولور یا صغیر، جمعی علم
غیب مطلقکده موجود وَ جمله سی لوح نفس کلد
مضبوطدر. عقول انسان بالای آلائی آستانه اسرار
غیب قدر تکه یتشمز « وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغِیْبِ لَا یَعْلَمُهَا
الَا هُوَ » §

قدیمی توانا، که جان و جهان
 آنکله بولور جمله نام و نشان
 عطاسی فراوان و بی انتها
 له الحمد والملك والكبریا
 مطرّاکن چهره گل اودر
 گره بند گیسوی سنبل اودر
 شراب جهان گلبه شوقی در
 های خرد قری طوقی در
 منافع کشای شراب جهان
 ویرر باغ جسمه اول آب روان
 ثنا کستر و مبدع کائنات
 زبان جهاد و روان انبات

الهی! بن سنی نه دل ایله او گدیم که دل، حقیقتک
 بخرنده برقطره! الهی! بن سنی نه وجودله وصف
 ایدیم، که وجودم مهرک شعاعنده برذرّه! هر-
 عقل درّاك، جلالک ادراکنده خیره! هر رأی-
 تابناک، جمالک وصفنده تیره! اصحاب متون و شروح،

عزتک حواشیسندہ متلاشی! ارباب قلوب و کشف،
 جبروتک حرمنده بر بولک بیگانه و ناشی! و بصایر
 اصحاب عقل متین و بصیرت، عظمتک بحرینک
 بر قطره سنده غریق! خواطر ارباب رأی خطیر
 و فکرک جلالک آتشک بر شرریله حریق!

الهی سن اول عزیزسک، که عزتک جمیع
 اعزته نک آلتہ رقم ذل چکمشدر! و سن اول
 عظیم سک، که جمیع عظمانک یوزینه عظمتک داغ-
 خوری باصمشدر. سن اول کامل سک، که جمیع
 کاملرک گوزنه کمال بی نهایتک خاک نقصان اکمشدر!

§

ای مصوّر اشباح! وای منوّر ارواح! ای
 روشن کننده طباق آسمان و زمین! وای گلشن
 کننده قلوب اولیا و عافین! ای درانده ناله ایوبی!
 وی شنونده نوحه یعقوبی! ای کشاینده ابواب
 امانی! وای نماینده اسباب شادمانی! ای بخشنده
 اموال بی عوض! وای دهنده آمال بی غرض!

ای هست مطلق ! وای پادشاه حق ! ای یار بی -
 یاران ! وای روزی ده بی کاران ! ای آفریننده
 مهر و ماه و ماهی ! وای در گذارنده جرم و گناه
 و تباهی ! ای پیدا کننده حق ، و محو کننده باطل !
 ای نصرت دهنده محق و خوار کننده مبطل ! ای
 دارای جهان ! ای دانای نهان ! ای دستگیر اذل
 و ابد ! ای عطا بخش عطایای بی عدد ! ای جهاندار
 ملک بخشای ! ای فضل کستر و عدل فرمای !

ای کشاینده خزائن جود
 نقش پیوند کارگاه وجود !
 کوکب آرای آسمان بلند
 هم زمین ساز و هم فلک پیوند
 خالق الخلق باعث الاموات
 عالم الغیب ، صامع الاصوات
 حق و قیوم و قادر و قاهر
 اول اول ، آخر آخر !

پادشاه قوی مالک حق
 منشی نفس و فاعل مطلق
 علم افراز عالم ملکوت
 مشعل افروز طارم جبروت
 مشرق مالکان ملک ملک
 مرشد سالکان فلک فلک
 شهادت گواه معرفتک
 و خدای لاشریک له صفتک
 ابتدا که سنک بدایت یوق !
 انتها که سنک نهایت یوق !
 نقش بند وجودی یوق غیرک
 مستحق سجودی یوق غیرک
 آفرینش رقم کشید کدر !
 هر که غیر کدر آفرید کدر !
 روزن دیده یه ضیاسندن !
 روضه سینه یه صفاسندن !

شاهد صیفه زیب و فرسندن !
 خسرو صبحه تاج زرسندن !
 ابر نوروزیه حیا سندن !
 سبزه فستی قبا سندن !
 گرچه بی جای وبی مکانسک سن !
 ساکن دل شکستگانسک سن !
 قبله روح آستانکدر !
 دل مجروحز خزانکدر !
 کار سازسک کار سازک یوق !
 دینده کاردان ورازک یوق !
 بی نوایم بگا نواسندن
 درمدم بگا دواسندن
 خسته جانہ نجاتی سن ویرکل
 مرده گوکلہ حیاتی سن ویرکل
 مشربم چشمہ ساردین ایله
 میوہ می میوہ یقین ایله

مست جام شراب شوق ایله

بلبل بوستان ذوق ایله

ای خداوند عالم ! وای خالق جن و آدم ؟
ای آفریننده زهره و پروین ! ای پیدا ارنده آسمان
وزمین ! بر خالق الخلق سئ، که «کن» دیدئ، آدم صفی
اولدی ! بر ملک الملک سئ که «گیت» دیدئ، ابلیس
شقی اولدی ! بر جهاندار سئ، که خزینه داردن
مستغنی، بر ملک بخشش سئ، که تاراجدن غنی .

اللهی ! سن اول وارث باقی سئ، که شول
دمده که مدت مهلت عالم انجامه ایره، و آن خراب
محوطه دنیا یقین اوله، عرصه زمین مالکان-
مجازی، و میراث خواران عاریتیدن عاری اوله،
و اقالیم ارضین، ملوک کامکار و سلاطین جهاندارلردن
خالی قالا . مالک مملوکنندن، رعیت ملوکنندن فارغ
اوله رق، ملوک تاج و تخت، رعیت قماش و رخت
یابانه صالا :

« اَنَا نَحْنُ نَرِثُ الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَالْيَسَا
تَرْجِعُونَ » حکمیه « لِمَنْ الْمَلِكُ الْيَوْمَ ؟ » صداسی
جهانی طوتا، زبان رمز و لسان حاله « لله الواحد -
القهار ! » جوابی هر ذرّه دن ظاهر اول .

هر کوشه دن بو آوازه گله کیم : هانی اول ملوک
عالم ، واول سلاطین بنی آدم ، اول صاحبقران
جهانلر ، اول پادشاه دورانلر ، اول خسروان آیین
جملر ، اول گردن کشان گردون حشملر ، هانی اول
دولت استظهارلری ، اول مکت و اقتدارلری ،
هانی اول آیین شاهانهلری ، هانی اول ارکان
پادشاهانهلری ، هانی اول سرای سرورلری ، هانی
اول مجلس جبورلری ، هانی اول نصرت و فتوحلری ،
هانی اول غبوق و صبوخلری ، زرده اول کوکبه
جلاللری ، زرده اول ابهت جماللری ؟

لمحرره

جمله سینک مقرّی زیر تراب

الطابعه

کیمی خرّم کیمیسی خانه خراب

§

دنیا بر عجوز، درکه لباس عرایس دخترانده
گورینور، و بر خراب آباد ویرانه درکه مظهر آبادانیده
گوزو کور .

آنک ذوق و صفاسی وفای زنان و ابر تا بستان گبی
ناپایداردر . و غصه و جفاسی اوراق اشجار و اعداد
رمال گبی بی شماردر .

گر به گبی طوغوردیغنی کنندی ییر ! کلب گبی
تملق ایلدیگنی ایصیریر ! کیمکله عهد ایتدیده ینه
بوزمادی، کیمکله عقد ایتدیده ینه چوزمه دی ؟

کیمدرکه روزگارک رواجنی بی کساد، صلاحنی
بی فساد، صعردینی بی هبوط، وصولنی بی قنوط، اوچنی
بی خضیض نازل، شهیدنی بی سم قاتل. صلحنی بی جنک
و جدال، دولتنی بی تغیر و زوال، طلوعنی بی افول،

نزولنی بی قفول، شرفنی بی وبال، قدومنی بی ارتحال،
 فروحنی بی ترح و بلا، محنتنی بی محنت و ابتلا، بقاسنی
 بی وفنا، غناسنی بی عنا، نعمتنی بی غم، لذتنی بی الم،
 شربتنی بی زهر، لطفنی بی قهر، عزیزنی بی منزلت،
 دولتنی بی ذلت، تلاقنی بی فراق، وفاقنی بی نفاق
 گورمش اوله ؟..

بو بر اودر، که عمارتلی خراب، امللری نایاب
 عزتلی تحقیر، تعظیملری تصغیر، مدحتلری
 مذمت، صفوتلری کدورت، نعمتلری نعمت بر عرصه
 آفات و منزل بلیاتدر !

هرکیم، که جهان کاسه سندن شربت حیات ایچدی
 عاقبت حمارمات گورسه گرك . وَهرکیم، که بوستان
 زماندن گل راحت قوقلادی، البته خار زحمنی چکسه
 گرك . هرکه نازک دلالر شمشیر مرک الندن پرخوندر،
 هر طاق دولت کلنگ عقیبتندن سرنگوندر .

هانگی سرو بالای اقبالدر، که قوت باد اجل
 آنی یمجال، آنی دوتا ایتمه مشدر؟ وَهانگی شکوفه.

باغ جمالدر، که سطوات خزان مرك و بال آنی یرہ
 دوشورمه مشدر؟ هانگی نقش دلکش و زیبادر، که
 طوفان حادثات آنی امواج بی پایانیله گم و نایاب
 ایتمه مشدر؟ وهانگی عارض رعنا در، که عذارمه
 تابانی خس و خاشاک جهانہ قاریشوب کیتمه مشدر؟
 هانگی آسمان صفادر، که غمایم حادثات کائنات علویہ
 ایله ونک ورواقی کدورت و زوال بولما مشدر؟ وهانگی
 صورت ماه سیمادر، که طریان موانع نکبات سفلیہ
 ایله رونق و ضیاسی تغیر و انتقال بولما مشدر؟ هانگی
 جمال مردم دیدۀ عزتدر، که دیدۀ مردم، اول
 زینتک لطافتندہ حیران ایکن ناگهان باد فنا اسوب،
 خاک ایچندہ خور ایتمه مشدر؟ وهانگی قوت دولت
 جوان بختدر، که پیر و جوان اول صاحب دولتک
 رکابندہ روان ایکن آخر شیر اجل زور پنجه میلیہ
 زار ایتمه مشدر؟ هانگی مبارز صفدر جهاندر، که
 کشادہ عنان و کشیدہ سنان اولہرق گیدرکن بستہ
 عقدہ شست دهر اولما مشدر؟ وهانگی مرد میدان

زماندر که سخت کان وزه پیکان آلوب گزر کن خسته
ز حقه دست قهر اولما مشدر . ؟

نیچه خلیفه لرك عمامه دولتری واردی، که برگون
سرنگون اولوب، بوینلرینی آنکله باغلادیلر ! نیچه
پادشاهلرك کمر عزتتری واردی، که ناگهان اسیر
اولوب بللرینه زنجیر ایلدیلر ! نیچه دلبر بهادرلر
اولور کیم قلیچلرله گردنلری چلینور ، نیچه عاقل
مدبرلر اولور کیم تدبیرلرله خانهلری ییقلور !

باغ جهان هیچ گل دولت ویرمه مشدر، که
خار جفا و محنت آکا لازم اولمایه ! و زنبور زمان
هیچ شهد عزت صوتما مشدر. که زهر قهر و مشقت
آکا ملازم اولیه !

هانگی یوسف دور اندر، که زلیخای زمان دامنی
چاک ایتمه مش اوله ؟ و هانگی سلیمان زماندر، که دیو
جهان آنی یوتوب هلاک ایتمه مش اوله ؟ هانگی
جمدر، که انجام جامی سرنگون و کیمه دولت
ایرشدی، که عاقبتی دیگر گون اولمدی .

هانگی لاله چمن ملاحظدر، که عاقبت زبول
بولمادی ؟ هانگی آفتاب فلک صباحتدر، که نهایت
افول بولمادی ؟ هانگی شهریار نیک بختدر، که دنیا
هوسنک هواسنده یلرکن بی رخت و بخت قالمادی ؟
و هانگی تاجدار صاحب تختدر، که جهان سراینک
سریرینه آلدانوب یاصلانمش ایکن بی تاج و تخت
قالمادی ؟ هانگی آیین دولت شاهاندر، که منسی
اولوب کچمه مشدر ؟ و هانگی آیت مصحف خوباندر، که
منسوخ اولوب کیتمه مشدر ؟

انفعالات

قبه سماوات بو صلابیتله آخر منشق اولوب
ییقلسه گرك ! روی زمین بو طراوتیه عاقبت خراب
اولوب بوزولسه گرك ! طاغیر که گوررسک طاغلسه
گرك ! صولر که گوررسک صاورلسه گرك ! هرکار
گاه، که گوررسک بی کار و بار قالسه گرك ! و هر
جماعت، که گوررسک تارومار اولسه گرك !

خلعت زندگانی آدمی خوش دیبای زیبا ایدی؛
 اگر دست روزگار چیقارمسهیدی ! وَ نهال عمر
 کرامی خوش قامت رعنا ایدی ؛ اگر تندباد
 گردش دوار قوپارمسهیدی ! نیچه طفل نازنینلر، که
 هنوز غنچه گلمعداری آچلامش، وَ زلف مشکباری
 چوزولمهش؛ وَ قاشلری یایی قورولمامش وَ غمز دلری
 اوقی آتلامش ناگاه قهر زمان فتن اول نارسیدملری
 خاکله یکسان ایدر! وَ نیچه محبوب گزینلر، که چهره
 جان فزا وَ قدّ دلارالری گوگل گلزارینه سجت
 وَ جهان باغنه زینت ویرمش ایکن برگون فتنه دور-
 زمان، اول سرو بویلورلرک قدلرینی وَ اول گل
 یوزلورلرک خدلرینی طوپراق آلتنده پنهان ایلر .
 نیچه هلال درخشان اولور، که هنوز بدر اولمادن
 خسوف بولور . وَ نیچه آفتاب تابان اولور، که افقندن
 ظاهر اولمادن کسوف بولور . جهان باغنده نیچه
 نهاللر اولور که یتشمه دن قورر، وَ روزگار چمنلرنده

اويله ريحانلر اولور که آچلمادن يولنور ! نيچه عمر
 آغاچلري اولور، که يتيشوب مئمر ايکن زحم چشم-
 زمانه غدار ايريشوب ، باد فناي . حوادث ييقوب
 دويرر ! و نيچه زندگاني دوحه لري اولور، که کوکلري
 زمينه مستمر ايکن نوایب روزگار مکار يریشه رک
 برگون صرصر مصائبه باش آشاغی چويرر !

ماحصل جهان باغبانی بويله گلمش دیکدیگی
 چيقاریر ! و زمان دهقانی بويله عادت ایتش اکدیگی
 قوپاریر .

نه خوش ایدی بو دهرک بوستانی

اگر اولماسهیدی آسیب خزانی !

نيچه دلیران ایام و شیران آجام کلشدر، که آهننگ
 پلنگ تهورلری چيننده شیر چرخي نيچه دعوی ايله
 زبون ایدرلردی؛ آخر ساغر افلاکک بر قاج دورینه
 قائموب مست و بی هوش اولدیلر؛ گوکده ايکن خاک
 زمین اوزره مفروش اولدیلر . همان وجودلرندن
 زمانده بر قصه یاد و زبانه بر قوری آد قالدی .

سلیمان مرسل، که دیو و پری حکم فرمانده ،
 وحوش و طیور عہدی پیمانندہ ایدی . و دیلرسہ
 مرکب باد اوزرینہ تمکین اوروب آہستہ اطرافی سیران
 ایدردی، کہ « تجری بامرہ رخاء حیث اصاب »
 واستسہ بر آندہ روزگارہ سوار اولہ رق یدی اقمیمی
 جولان ایدردی، کہ « ولسلیمان الریح عاصفۃ » فی الجملہ
 منشور تصرف کشور خاک کف کفایتندہ ، زمام
 انقیاد لشکر باد قبضۃ ایالت ورعایتندہ ایدی .
 صفوف طیور صف صف قنادلرینی آچوب تخت
 بختنتک و سریر سرورینک اوزرندہ سایبان سعادت
 باغلارلر ایدی . آخر اجل مصافنک صفندہ بر لحظہ
 طورہ میوب آلت واسبابی و اعوان واصحابی ترک
 ایدوب پنہان اولدی . عریان و تنہان زیر زمین ایچندہ
 نہان اولدی . [۱]

[۱] دیرلردی هوا اوزرہ یورر تخت سلیمان
 اول سلطنتک یلر اسر شمدی یرندہ
 { ضیا پاشا }

دنیا حالی بویله گمشدر گلن گیدر : اجل
 ازدهاسی بویله طوغمشدر قرشوسنده بولدیغنی یر.
 زهری تریاق ایله اصلاح اولماز؛ زحمی علاج ایله فلاح
 بولماز. دنیا شرابنه غرور، لمعان سرابه آلدانمغه بگزر.
 بو بر مجلسدرکه ساقی روزگار الندن زهرونوش
 بر جامدن سوریلور؛ و بر منزلدرکه اضلال و هدايت
 ایچون دیو و سروش بر مقامدن گورینور. ظلمتی
 تابع نور، غصه سی تالی سروردر .

صحت خوش نعمت ایدی، اگر دهر دون دردینی
 در پی ایتمیدی . یگیتلک خوب زینت ایدی، پیرلک
 ایریشوب پیراتمیدی . وصلت یار خوش صفا
 ایدی، اگر فرقتی اولماسه ایدی . و عشق مجازی
 لذت بنحشا ایدی، اگر دائم طورسه ایدی . اما
 هر وصلتک بر فراقی و هر اجتماعک بر افتراقی وار.
 جهانک یوق ایمش چونکم ثباتی
 گتور ساقی می آب حیاتی

نه خوشدذر حالی شول مجذوب عشقك
 چوپه صایماز وجود کائناتی
 طاغیت بو رقعه شطرنجی ای دل
 که وار هرخانه ده تشویش ماتی
 تمنای خیات ایتمه سن ای جان
 حیات آکله حقیقتده مماتی
 صاقین ای جان که نومید اوله آندن
 قومه ای دل سن امید نجاتی
 خطایات صوفیانه

الهی بن یوق ایکن نه اوله جغمی، بنی یراتمدن
 نه ایده جگمی بیلوردك ! بنم نه قولپه یاییشه جغمی
 باشمه یازمش، نه یوله کیده جگمی ازله چزمشدك !
 اگر ازله قوللغه قبول ایتدکسه فضل سنکدر؛
 نعمت بکما . وَاگر رد ایلدکسه عدل سنکدر؛
 حسرت نکما .

الهی ! بو ترتیب عوالم غیب و شهادت و بو نظام
حضرت عزّت و جلالّت بر سلسله در، که بر اوجی
لم یزله و بر اوجی لایزالده در . و بر دیزی در، که
بر طرفی عیانده و بر طرفی مثالده در . مادام که اول
اوجندن تحریک ایدلمیه، بو اوجی حرکت ایلز .
و بر شی که مثالده ممثل اولیه ، عیانده تعین ایتمز .
الهی ! سرشت، سرشت ازدر . و بنشت، بنشت
اؤل در . هر نیک بختی و بدل بختی که حکم سورر؛
جراید تقدیر قدمده یازلمشدر . و هر خلعت که
انسان گیر؛ خیاطت خانه ازله بیچلمشدر .

الهی ! عاصی لرک معصیته قدرت و یا گناهه
آلت نروده بولوردی؛ سن استعداد و یرمه سه ک ! و یا
عابد لرک عبادته قدرت و طاعته استطاعت نروده
بولوردی؛ سن ارشاد ایتمسه ک !

الهی ! طوته لم ابلیس آدمه زرق ایتدی . یا
اول بغدادی آدمه کیم رزق ایتدی ؟

الہی ! مقام محمودیت مرتبہ سنی جییکہ ویردک
اما شفاعتی کندی رضا کہ موقوف قیلدک، کہ «اَنک
لا تہدی من احببت ولكن الله يہدی من يشاء»

الہی ! اگر ہدایت اول حضرتک النہدہ
اولسہ ایدی ابو طالب جہنمہ حریقیمی اولوردی؟
واگر نوح دیلہ دیگنہ شفاعت ایتسہیدی گوزینک
اوگتدہ اوغلی غریقیمی اولوردی؟ لوطک پیغمبرلگی
عورتنہ باعت سعادت؟ فرعونک کفری آسیہ
مورث شقاوت اولدیمی؟

الہی ! قبول سندن رد سندن ! الہی !
شفاسندن، درد سندن !

الہی ! ہرکیمی قبول ایدرسہک عزیز ایدرسک
ہر نہ قدر خسیس ایسہ ! ہرکیمی رد ایدرسہک حقیر
ایدرسک ہر نہ مقدار نفیس ایسہ ! و ہرکیمی دیلرسہک
اختیار ایدرسک، کہ « و ربک یخلق ما یشاء ویختار »
و ہرکیمی دیلہ مزسہک خوار ایدرسک، کہ « و من لم
یجعل الله له نوراً فما له من نور »

نه قبولك طاعته ، عبادته ، نه ردك گناهه ،
 معصيته گورهدر ! كيمنك اعمالی بهشتی در؛ كندی
 دوزخی ! كيمنك اعمالی دوزخی در؛ كندی بهشتی !
 سابقه ازله نه یازدگسه او اولور؛ خاتمه عمره نه معلق
 ایسه یرین بولور .

الهی ! نیجه لر اصحاب ریاضت و عمل ، سابقه
 ازله اشقیادن ! و نیجه لر معتكف لات و هبل خاتمه
 عمرده سعدادن !

الهی باك قوللرك سندن نیجه امیدوار ایسه
 بی باك قوللرك هزار اول قدر اومارلر . و اگر
 مطیع قوللرك طاعتلرینه گوگنورلرسه عاصیلرك
 دخی كریمكه بیك او قدر طیانورلر .

الهی ! اگر قبول قابلیتیه گوره ایسه قابلیت
 سندن ! و اگر رد استعدادیه موقوف ایسه استعداد
 کیمن ؟

الهی ! عشقك مست و حیرانلری عدمدن

وجوده سرخوش و بادہ نوشان چقمش لردر .
و محبتک سرگردانلری ازل اقلیندن بی هوش
و دستار کشان گلش لردر .

شوقک شرابندن، که بلبله گردان محبت و غلغله
انداز مودت در؛ روز از لده هر کیمه ایچردگسه شمدی
اول سرخوشدر . و محبتک باده سندن، که حیرانکن
آدم و آواره سان عالم در؛ مجلس الستده هر کیمه
طاندیردگسه شمدی اول بی هوشدر .

الهی ! گو کلم اودنه نه یاقدگسه اول قوقار .
الهی ! وجودم باغنه نه دیکدگسه اول بتر .

الهی ! اطاعت هدایتسز اولماز؛ هدایت سندن .
عبادت عنایتسز اولماز؛ عنایت سندن . نجات
توفیقسز اولماز؛ توفیق سنک انعامک . استقامت
ارشادسز اولماز؛ ارشاد سنک اکرامک !

الهی ! سنی طالب اولانه عنایتک معین اولنجه
هزاران کوهلر کبی عوایتی بر آنده آشوب کچر .

وَ اَگر عَنایتِک آکھا قَرین اَو لَمَاز سَه بِر گاهِ قَدَر
مَمانع قارشى گِلوب يولن باغلار .

الہی ! تَکلیف ایتدُک توفیق ینہ سن ویر !
عقل ویردُک وِهم و سواسنہ مغلوب ایتہ ! عشق
ویردُک سندن غیری بی محبوب ایلہ !

الہی ! سن ویردُک کُنجکُہ خزینہ ایت !
الہی ! سینہ ویردُک سِرکُہ دَفينہ ایت ! گوز ویردُک
ناحرمدن صاقلہ ! قولاق ویردُک مالایعینیدی بکلہ !
دل ویردُک ذکر کُدن آرمہ ! گوکُل ویردُک فِکر -
کُدن چویرمہ ! روح ویردُک روحانی قیل ! علم
ویردُک رحمانی قیل ! ایمان ویردُک دائِم ایلہ !
احسان ویردُک قائِم ایلہ !

§

الہی نیچہ بی دولتلرہ دولت ویررسک . نیچہ
صاحب دولتلرہ ذلت ویررسک . کاه نیچہ ناکسی
کس ایدرسک ، کاه نیچہ کسی ناکس ایلرسک .

کاه بر بایی بر نانه محتاج ایدرسک . کاه برگدایی
 صاحب تخت و تاج ایدرسک . کاه مرغی بی فقیر و زار
 ایدرسک . و کاه بر فقیری غنی و مالدار ایدرسک !
 کاه بر سرو و سر چکدیر رسک بوستانده ، کاه بر
 سروی سرنگون ایدرسک کورستانده . کاه سخن
 چنی گل و لاله یله نوبهار ایدرسک ، کاه لباس کفنی
 خون دیده یله لاله زار ایدرسک ، کاه ترکسک چشمنی
 پیدا ایدرسک ، کاه ترکس گوزلیلری نابینا ایدرسک !
 کاه یردن بنفشه لر آچارسک ، کاه بنفشه خطلری یره
 صاچارسک ، کاه صحرالرده نافدلری مشک اذفر
 ایدرسک ، کاه مشکین نافدلری خاک اغبر ایدرسک .
 کاه بر قوشک مسکنی مرغ زار ایدرسک ، کاه
 دامه دوشوروب^۱ اول مرغی زار ایدرسک ، کاه بر
 بلبلی خوش نفس ایدرسک ، ینه آنی گرفتار قفس
 ایدرسک ! کاه بر طوطی بی فصیح کلام ایدرسک ،
 ینه اول کلامی آکا دام ایدرسک .

گاه بر حیوانه بر خاصه ویررسك . گاه اول
 خاصه دن آگا هزار غصه ویررسك . گاه اولدیررلر
 دری ایچون ، گاه طوتارلر بال وپریچون . گاه صید
 ایدرلر برهنر ایچون ، گاه حبس ایدرلر حسن وزیور
 ایچون . جهانك نظامی بونك اوزره گلمش . وبو
 کارگاهك انتظامی بویله اولمش که ، چوقوقت بر
 کشی یه کمال ویررسك ینه اول کالدن آگا وبال
 آگا نکال ایردیررسك . نقصانی تمامه پیرو
 ایتمشك ، زحمتی رحمته پیشرو ایتمشك !

الهی ! سن اول عزت تتقنده بی نیازسك
 ورحمت نسیميله دلنوازسك ، که گاه بر فاقه میخانه
 ایچره آه ایتدیروب معصیتی طاعته دگشورسك ،
 گاه بر زاهدی مغرور ایدوب عبادتی معصیته
 کچوررسك ! گاه آنی ظلمته ایکن نوره چیقاررسك ،
 گاه بونی نوردده ایکن ظلمته آتارسك !

ای دیده کشای دور بینان

سرمایه ده تهی نشینان

ای جلوه کن بهار خندان
بینا کن چشم هوشمندان

گوگل باغی لطفک نسیمه معمور قل ، جان
گلزارنی مهرک هوا سیمه پر نور قل . دل طفلانه
ازل مکتبند و یردیگک سبقی دائماً ازبر ایت . جان
طوطیسنه قدس شکرستاننده طاتیردیغک سگری
کرمندن مکرر ایت . الهی ! (الست) مستلکفی
مدام ایت . الهی (بلی) عهدنی بر دوام ایت .
الهی عشق جامن طولو صوگ ! الهی غرور
شرابن صولو صوگ .

عشق

عشق بر جوهر بی مثل و همتادر ، که آنک
وصفی امثالله دینلنز . عشق بر سرر مخفی نابیدادر ، که
آنک تصویری امثالله ییلنمز . عاشققلرک دلی
آلتنده سوزلر واردر ، که لب آکما محرم اولماز .

عشق اهلنك سینه سی ایچره نفسلر واردر، که دم
 آگا همدم اولماز . عاشق له معشوق میاننده بر
 گفتگو اولور، که زبان حاجیدن غیری آگا تر جان
 اولماز . جان ایله جانان آره سنده برجست جو بولنور،
 که کوشه چشمدن اوز که آگا دیده ربان اولماز .
 عشق بر ظاهر در، که اور تلز . عشق بر سر در که
 آچماز . عشق کیمسه یله کاری اولماز . آینه عشق
 ژنکاری اولماز . عشق سر آزاده لری بنده ایدر ؛
 عشق سرافراز لری افکنده ایدر .

عشق افسانه و افسون دکلدر . عشق صنعت
 هردون دکلدر . هر عشق دعوا سی ایدن عاشق
 اولماز ، هر محبتدن دم اوران صادق اولماز .
 الهی هر کشی مرد عشق اولماز و دگمه قلب ده
 درد عشق بولنماز . عشق بر کیم یادر آنک معدنی
 جان اولور . عشق بر جو هر در آنک مکانی کان

اولور . عشق بر ذوق در آنکده بشقه بردلی وار ،
 عشق بر شوق در آنکده آبرو اهلی وار . عشق
 بر جوشدر آنکده شیدالری وار ، عشق بر خرو-
 شد در آنکده دریالری وار . هر دل ، که عشقه خانه
 اولای تیر بلایه نشانه اولور ؛ و هر گوگل که محبتیه مقام
 اولای محنت آنده مدام اولور . هر مرتبه دشوارلقه
 حاصل اولور . هر عزت خوارلقه حاصل اولور .
 هر کیم بلبله عشقدن سرمست اولماز ؛ نعره بلبلانه
 همدست اولماز . عشق تخمی گرچه دل کشتزارنده
 اکیلور ؛ و محبت نهالی اگرچه گوگل گلستاننده
 دیکیلور ؛ اما آب چشم نمناک و حرارت درون
 سوزناک ایله نشو و نما بولور .

تم

